2. Το άρθρο 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1408/71 δεν εφαρμόζεται μόνο στις κατηγορίες εργαζομένων που απαριθμούνται στην απόφαση 94 της Διοικητικής Επιτροπής για την Κοινωνική Ασφάλιση των Διακινουμένων Εργαζομένων. Ειδικότερα, το άρθρου αυτό εφαρμόζεται στον εργαζόμενος ο οποίος κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχολήσεώς του μεταφέρει την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος για οικογενειακούς λόγους και μετά τη μεταφορά αυτή δεν επανέρχεται πλέον στο κράτος απασχολήσεως για να εργαστεί. Η δυνατότητα λήψεως παροχών λόγω ανεργίας όχι στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεως, αλλά στο κράτος της κατοικίας, την οποία προβλέπει η διάταξη αυτή, δικαιολογείται πράγματι για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων που έχουν στενούς δεσμούς, ιδίως προσωπικής ή επαγγελματικής φύσεως, με τη χώρα όπου είναι εγκατεστημένοι και διαμένουν συνήθως και, για το λόγο αυτόν, στους εργαζομένους αυτούς πρέπει να παρέχονται οι καλύτερες δυνατές ευκαιρίες για επαγγελματική επανένταξη στο κράτος αυτό.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 236/87 *

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1. Το άρθρο 67, που φέρει τον τίτλο « Συνυπολογισμός των περιόδων ασφαλίσεων ή απασχολήσεως » και αποτελεί μέρος του τμήματος 1, « Κοινές διατάξεις », του κεφαλαίου 6, « Ανεργία », του κανονισμού 1408/71 έχει ως ακολούθως:

« 1. Ο αρμόδιος φορέας κράτους μέλους, η νομοθεσία του οποίου εξαρτά την κτήση, τη διατήρηση ή την ανάκτηση του δικαιώματος παροχών από τη συμπλήρωση περιόδων ασφαλίσεως, λαμβάνει υπόψη, κατά το μέτρο που απαιτείται, τις περιόδους ασφαλίσεως ή απασχολήσεως που πραγματοποιήθηκαν υπό την ιδιότητα μισθωτού υπό τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους ως να επρόκειτο για περιόδους ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία που εφαρμόζει ο φορέας αυτός, υπό τον όρο πάντως ότι οι περίοδοι απασχολήσεως θα είχαν θεωρηθεί ως περίοδοι ασφαλίσεως αν είχαν πραγματοποιηθεί υπό τη νομοθεσία αυτή.

...

3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 71, παράγραφος 1, περίπτωση α), εδάφιο ii), και β), εδάφιο ii), η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 τελεί υπό τον όρο ότι ο ενδιαφερόμενος έχει πραγματοποιήσει τελευταία:

— στην περίπτωση της παραγράφου 1, περιόδους ασφαλίσεως,

— στην περίπτωση της παραγράφου 2, περιόδους απασχολήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατά τις διατάξεις της νομοθεσίας δυνάμει της οποίας ζητούνται οι παροχές. »

Το τμήμα 3 του ιδίου κεφαλαίου, που φέρει τον τίτλο « Άνεργοι που κατοικούσαν κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχολήσεώς τους σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο κράτος », προβλέπει στο άρθρο 71 τα ακόλουθα:

« 1. Ο σε ανεργία μισθωτός που κατοικούσε κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχολήσεώς του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από το αρμόδιο κράτος λαμβάνει παροχές κατά τις ακόλουθες διατάξεις:

...

a) ii) ο μεθοριακός εργαζόμενος, ο οποίος ευρίσκεται σε πλήρη ανεργία, λαμβάνει παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί, σαν να είχε υπαχθεί στη νομοθεσία αυτή κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχολήσεώς του· οι παροχές αυτές καταβάλλονται από το φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος του·

...

β) ii) ο μισθωτός, πλην του μεθοριακού εργαζομένου, ο οποίος ευρίσκεται σε πλήρη ανεργία και ο οποίος τίθεται στη διάθεση των υπηρεσιών απασχολήσεως στο έδαφος του κράτους μέλους όπου κατοικεί ή επιστρέφει στο έδαφος αυτό, λαμβάνει παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού, σαν να είχε ασκήσει εκεί την τελευταία του απασχόληση· οι παροχές αυτές καταβάλλονται από το φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος του ... »

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι οι παροχές λόγω ανεργίας που καταβάλλονται σύμφωνα με τον κανόνα περί συνυπολογισμού του άρθρου 67, παράγραφος 1, βαρύνουν, καταρχήν, το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως. Κατ' εξαίρεση, το βάρος από τις παροχές αυτές επιτρέπεται να μεταφερθεί από το κράτος της τελευταίας απασχόλησης στο κράτος της κατοικίας μόνο για τις δύο κατηγορίες εργαζομένων που αναφέρονται στο άρθρο 71, παράγραφος 1, εδάφιο α), δεύτερη περίπτωση, και εδάφιο β), δεύτερη περίπτωση.

2. Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, η Anna Bergemann, ολλανδικής υπηκοότητας, είχε ως τελευταία απασχόληση την περιποίηση ζώων στο Venlo (Κάτω Χώρες). Η Bergemann, ενώ βρισκόταν σε άδεια τοκετού, παντρεύτηκε στις 5 Ιουνίου 1984 και στις 6 Ιουνίου 1984 εγκαταστάθηκε στην κατοικία του συζύγου της στο Kerken (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας), όπου γράφτηκε στα μητρώα κατοίκων.

Μετά την ημερομηνία αυτή και μέχρι τη λήξη της σχέσης εργασίας της στις 30 Ιουνίου 1984, η Bergemann παρέμεινε σε άδεια και δεν επέστρεψε πλέον στις Κάτω Χώρες για να ασκήσει πραγματική επαγγελματική δραστηριότητα.

Στις 20 Αυγούστου 1984 ζήτησε από τις γερμανικές αρχές να της χορηγήσουν επίδομα ανεργίας ή τουλάχιστον ενίσχυση λόγω ανεργίας, αλλά η αίτησή της απορρίφθηκε με απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1984. Η ένσταση που άσκησε κατά της απορρίψεως αυτής επίσης απορρίφθηκε με απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 1985.

Στις 26 Μαρτίου 1985 η Bergemann άσκησε προσφυγή ενώπιον του Sozialgericht του Duisburg. Επειδή η προσφυγή αυτή απορρίφθηκε με απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 1985, η προσφεύγουσα άσκησε έφεση ενώπιον του Landessozialgericht της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, το οποίο, με Διάταξη της 11ης Ιουνίου 1987, παρέπεμψε την υπόθεση στο Δικαστήριο.

Στη Διάταξη περί παραπομπής το Landessozialgericht υπογραμμίζει καταρχάς ότι η Bergemann δεν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται από την εθνική νομοθεσία, τον Arbeitsförderungsgesetz (νόμο περί προωθήσεως της εργασίας, στο εξής: « AFG »), για τη χορήγηση επιδόματος ανεργίας ή ενισχύσεως λόγω ανεργίας, επειδή δεν έχει εργαστεί ποτέ εντός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής του AFG και επομένως δεν έχει συμπληρώσει το χρόνο που απαιτείται κατά το άρθρο 168 του νόμου αυτού για την κτήση του σχετικού δικαιώματος (360 τουλάχιστον ημέρες εργασίας με υποχρεωτική καταβολή εισφορών).

Το Landessozialgericht υπογραμμίζει εξάλλου ότι, κατά το άρθρο 67, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, οι περίοδοι ασφαλίσεως ή απασχολήσεως που συμπλήρωσε η προσφεύγουσα στις Κάτω Χώρες δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από τις γερμανικές αρχές προκειμένου να καταβληθούν οι επίμαχες παροχές, δεδομένου ότι, κατά τη διάταξη αυτή, αρμόδιο κράτος για τις παροχές αυτές είναι, εν προκειμένω, οι Κάτω Χώρες ως κράτος της τελευταίας απασχολήσεως.

Το Landessozialgericht αναρωτήθηκε πάντως αν στην περίπτωση της Bergemann μπορούν ενδεχομένως να εφαρμοστούν οι ευεργετικές διατάξεις περί εξαιρέσεων του άρθρου 71, παράγραφος 1, στοιχείο α), δεύτερη περίπτωση, ή στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1408/71.

Ως εκ τούτου αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ερωτήματα:

« Αποκτάται η ιδιότητα του μεθοριακού εργαζόμενου, κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β), και του άρθρου 71, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, και κατά τη διάρκεια της άδειας που δικαιούται κατά τη σύμβαση εργασίας ο εργαζόμενος ακόμη και όταν μετά την άδεια δεν παρέχεται πλέον μέχρι τη λήξη της σχέσης εργασίας πράγματι εργασία, δηλαδή ο εργαζόμενος δεν μεταβαίνει ποτέ πλέον από τον τόπο κατοικίας του που βρίσκεται σε ένα κράτος μέλος στον τόπο εργασίας του σε ένα άλλο κράτος μέλος;

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως:

Το άρθρο 71, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 εφαρμόζεται μόνο στις κατηγορίες προσώπων που απαριθμούνται στην απόφαση 94 της Διοικητικής Επιτροπής της ΕΟΚ για την Κοινωνική Ασφάλιση των Διακινουμένων Εργαζομένων;»

Η Διάταξη περί παραπομπής πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 31 Ιουλίου 1987.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από τους Leingärtner και Siller, υπαλλήλους της ομοσπονδιακής νομικής υπηρεσίας της DGB (Ομοσπονδίας Εργατικών Συνδικάτων) στο Kassel, το Bundesanstalt für Arbeit, εκπροσωπούμενο από τον πρόεδρό του, και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Γκουλούση, μέλος της νομικής της υπηρεσίας.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Με Διάταξη του Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 1988, η εκδίκαση της υποθέσεως ανατέθηκε στο πρώτο τμήμα.

II — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

Η *Bergemann* υπογραμμίζει καταρχάς ότι η κατάστασή της δεν είναι ανάλογη με την κατάσταση του «μεθοριακού εργαζομένου» κατά το άρθρο 1, στοιχείο β), του κανονισμού 1408/71, δηλαδή «του εργαζομένου ο οποίος ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα στο έδαφος ενός κράτους μέλους και κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους όπου επιστρέφει, καταρχήν, κάθε ημέρα ή τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα». Επομένως, δεν μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 71, παράγραφος 1, στοιχείο α), δεύτερη περίπτωση, του ίδιου κανονισμού, το οποίο αφορά τους μεθοριακούς εργαζομένους.

Αντίθετα, η Bergemann θεωρεί ότι το άρθρο 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1408/71 εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση, καθόσον αφορά εργαζομένους οι οποίοι, αν και απασχολούνται σε άλλο κράτος μέλος, διατηρούν στενούς δεσμούς με τη χώρα όπου είναι εγκατεστημένοι και διαμένουν συνήθως. Τονίζει σχετικά ότι η σχέση εργασίας που τη συνέδεε με τον εργοδότη της στις Κάτω Χώρες υφίστατο ακόμη όταν μετέφερε την κατοικία της στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Υπογραμμίζει επίσης ότι το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει, με την απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1977 (υπόθεση 76/76, Di Paolo, Slg. σ. 315), ότι η απόφαση 94 της Διοικητικής Επιτροπής της 24ης Ιανουαρίου 1974 δεν απαριθμεί περιοριστικά τις κατηγορίες εργαζομένων για τις οποίες ισχύει η ευεργετική διάταξη του άρθρου 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση.

Η Bergemann παρατηρεί τέλος ότι η μεταβολή της κατοικίας της οφείλεται σε σοβαρούς οικογενειακούς λόγους και ότι η οικογενειακή της ζωή θα διαταρασσόταν σοβαρά σε περίπτωση που θα ήταν υποχρεωμένη να εγγραφεί στις υπηρεσίες απασχολήσεως του προηγούμενου τόπου κατοικίας της στο Venlo, στις Κάτω Χώρες.

Ως εκ τούτου η Bergemann προτείνει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο:

«Ένας εργαζόμενος δεν έχει την ιδιότητα του μεθοριακού εργαζόμενου κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β), και του άρθρου 71, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 ούτε κατά τη διάρκεια της αδείας που δικαιούται βάσει της συμβάσεως εργασίας, όταν μετά την εν λόγω άδεια δεν παρέχει πλέον στην πραγματικότητα καμία εργασία μέχρι τη λήξη της σχέσεως εργασίας, δηλαδή όταν ο εργαζόμενος δεν μεταβαίνει ποτέ πλέον στον τόπο εργασίας του σε ένα κράτος μέλος από τον τόπο της κατοικίας του που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος.

Το άρθρο 71, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 δεν εφαρμόζεται μόνο στις κατηγορίες προσώπων που απαριθμούνται στην απόφαση 94 της Διοικητικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την Κοινωνική Ασφάλιση των Διακινουμένων Εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι που μεταφέρουν τη μέχρι τότε κατοικία τους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους προκειμένου να δημιουργήσουν κοινή εστία μετά το γάμο τους ανήκουν επίσης στην κατηγορία αυτή.»

Σύμφωνα με το *Bundesanstalt für Arbeit* (Ομοσπονδιακό Γραφείο Εργασίας), η κατάσταση της Bergemann δεν ανήκει στις περιπτώσεις που ρυθμίζουν το στοιχείο α), δεύτερη περίπτωση, και το στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση,

του προαναφερθέντος άρθρου 71, επειδή, μετά τη μεταφορά της κατοικίας της στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, δεν μετέβη ποτέ από το κράτος της νέας κατοικίας της στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεως. Εξάλλου, αν γινόταν δεκτή η ευρεία ερμηνεία την οποία προτείνει η προσφεύγουσα, αυτό θα έχει ως συνέπεια να μετακυλίεται το βάρος των παροχών λόγω ανεργίας στο κράτος κατοικίας (αντί στο αρμόδιο κράτος — το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως) σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες οι διακινούμενοι εργαζόμενοι παίρνουν άδεια κατά το τέλος της σχέσεως εργασίας τους και μεταβαίνουν σε ένα άλλο κράτος, όπου και ζητούν παροχές λόγω ανεργίας. Τέτοια όμως μετακύλιση του βάρους των παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως δεν δικαιολογείται ενόψει των πολύ συγκεκριμένων διατάξεων των άρθρων 67 επ. του κανονισμού 1408/71.

Η *Επιτροπή* παρατηρεί καταρχάς ότι ο εργαζόμενος που βρίσκεται στην κατάσταση της Bergemann δεν μπορεί να θεωρηθεί ως « μεθοριακός εργαζόμενος » κατά το άρθρο 71, παράγραφος 1, στοιχείο α), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1408/71, καθόσον η έννοια του μεθοριακού εργαζομένου (όπως προσδιορίζεται από το πρώτο άρθρο του κανονισμού 1408/71) προϋποθέτει τακτικές και συχνές μετακινήσεις μεταξύ του κράτους απασχολήσεως και του κράτους κατοικίας, ενώ η Bergemann, μετά την εγκατάστασή της στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της άδειάς της και μόνο μερικές ημέρες πριν από τη λήξη της σχέσεως εργασίας της στις Κάτω Χώρες), δεν επέστρεψε πλέον στις Κάτω Χώρες για να εργαστεί πραγματικά.

Όσον αφορά ειδικά τη φύση και την έκταση της αποφάσεως 94 της Διοικητικής Επιτροπής για την Κοινωνική Ασφάλιση των Διακινουμένων Εργαζομένων της 24ης Ιανουαρίου 1974, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι με την απόφαση της 14ης Μαΐου 1981 (Romano, υπόθεση 98/80, Συλλογή 1981, σ. 1241) το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει « ότι ένα όργανο όπως η Διοικητική Επιτροπή δεν μπορεί να εξουσιοδοτηθεί από το Συμβούλιο να εκδώσει πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα » (σκέψη 20). Εξάλλου, από την απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 1977 (Di Paolo, υπόθεση 76/76, Slg. σ. 315) προκύπτει ότι η προαναφερθείσα απόφαση 94 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απαριθμεί περιοριστικά τις κατηγορίες εργαζομένων για τις οποίες ισχύουν οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, πράγμα που επιβεβαιώνεται εξάλλου από την προφανώς μη περιοριστική απαρίθμηση στην απόφαση 131, της 3ης Δεκεμβρίου 1985 (ΕΕ C 141, σ. 10), που αντικατέστησε την απόφαση 94.

Ως προς την εφαρμογή του άρθρου 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, η Επιτροπή υπογραμμίζει καταρχάς ότι το άρθρο αυτό έχει χαρακτήρα εξαιρέσεως σε σχέση με το γενικό κανόνα του άρθρου 67 και υπενθυμίζει ότι, κατά την προαναφερθείσα απόφαση Di Paolo, « η μετακύλιση του βάρους των παροχών λόγω ανεργίας από το κράτος μέλος της τελευταίας απασχολήσεως προς το κράτος μέλος της κατοικίας είναι δικαιολογημένη για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων που διατηρούν στενούς δεσμούς με τη χώρα όπου είναι εγκατεστημένοι και διαμένουν συνήθως, δεν θα εδικαιολογείτο όμως πλέον, αν μια υπερβολικά ευρεία ερμηνεία της έννοιας της κατοικίας είχε ως αποτέλεσμα το ευεργέτημα της εξαιρέσεως του άρθρου 71 του κανονισμού 1408/71 να ισχύει υπέρ όλων των διακινουμένων εργαζομένων που απασχολούνται σε ένα κράτος μέλος, ενώ η οικογένειά τους εξακολουθεί να διαμένει συνήθως σε άλλο κράτος μέλος· από τις σκέψεις αυτές προκύπτει ότι οι διατάξεις του άρθρου 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, πρέπει να ερμηνεύονται στενά ».

Η Επιτροπή παρατηρεί πάντως ότι, ακόμη και αν ερμηνευθεί στενά η έννοια της « κατοικίας », συνάγεται εν πάση περιπτώσει το συμπέρασμα ότι ο ενδιαφερόμενος που εγκαθίσταται σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος

απασχολήσεως, ενώ εξακολουθεί να υφίσταται η σχέση εργασίας του στο τελευταίο αυτό κράτος, καθίσταται « εργαζόμενος πλην μεθοριακού εργαζόμενου » κατά την έννοια του άρθρου 71, παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση.

Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται όχι μόνο από τη νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1976, Mouthaan, 39/76, Slg. σ. 1901, της 27ης Μαΐου 1982, Aubin, 227/81, Συλλογή 1982, σ. 1991 και της 12ης Ιουνίου 1986, Miethe, 1/85, Συλλογή 1986, σ. 1837), αλλά και από το άρθρο 69α μιας προτάσεως κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου, περί τροποποιήσεως του κανονισμού 1408/71, το οποίο επιτρέπει στον άνεργο που εγκαταλείπει το αρμόδιο κράτος (δηλαδή το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως) για να εγκατασταθεί στην οικία του συζύγου του σε άλλο κράτος μέλος να λαμβάνει τα επιδόματα ανεργίας στο νέο κράτος κατοικίας.

Ως εκ τούτου η Επιτροπή προτείνει να δοθεί η εξής απάντηση στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν από το εθνικό δικαστήριο:

« 1) Ένας εργαζόμενος δεν αποκτά την ιδιότητα του "μεθοριακού εργαζομένου" κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β), και του άρθρου 71, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 κατά τη διάρκεια της αδείας που δικαιούται βάσει της συμβάσεως εργασίας, όταν μετά την εν λόγω άδεια δεν παρέχεται πλέον πραγματικά καμία εργασία μέχρι τη λήξη της σχέσεως εργασίας, δηλαδή όταν ο εργαζόμενος δεν μεταβαίνει ποτέ πλέον από τον τόπο κατοικίας του που βρίσκεται σε ένα κράτος μέλος στον τόπο εργασίας του που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος.

2) Το άρθρο 71, στοιχείο β), δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 δεν εφαρμόζεται μόνο στις κατηγορίες προσώπων που απαριθμούνται στην απόφαση 94 της Διοικητικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την Κοινωνική Ασφάλιση των Διακινουμένων Εργαζομένων, η οποία ίσχυε τότε, αλλά και σε άλλες κατηγορίες προσώπων που έχουν στενούς δεσμούς με το κράτος της κατοικίας τους. »

G. Bosco
εισηγητής δικαστής